

SPRÅKNÄMNDEN FÖR FINLÄNDSKA TECKENSPRÅK – det 88:e mötet

tid onsdagen den 11 oktober 2023, kl. 9.32–14.35

plats Ljusa huset, mötesrum A2.25, Helsingfors

närvarande:

medlemmar	Sanna Paasonen	ordförande
	Janne Kankkonen	
	Pekka Pasanen	på Zoom
	Thomas Sandholm	
	Mari Virtanen	vice ordförande
	Lena Wenman	på Zoom, på plats kl. 9.50–14.00

sekreterare Maria Andersson-Koski
Leena Savolainen

gäster Jenny Derghokasian Finlands Dövas Förbund, på Zoom

tolkar Cecilia Hanhikoski
Tomas Uusimäki

frånvarande: Laura Kanto
Elin Westerlund

PROTOKOLL

§ 1 Mötet öppnas

Ordförande öppnade mötet kl. 9.32.

§ 2 Mötets laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att mötet var lagenligt sammankallat och beslutsfört.

§ 3 Mötets föredragningslista

En punkt tillades i föredragningslistans § 6 Övriga ärenden. I övrigt godkändes föredragningslistan utan ändringar.

§ 4 Justering av föregående mötesprotokoll

Vi justerade det finska och svenska protokollet från föregående möte (det 87:e mötet, 12.5.2023), samt [sammanfattningen](#) på finskt teckenspråk. Sammanfattningen godkändes utan ändringar. I § 5 *Integration av döva som flyttat till Finland* i det finska och svenska protokollet görs följande tillägg: vi tydliggör att nämndens oro framför allt gäller de invandrare som inte har möjlighet att delta i undervisningen som Dövas folkhögskola erbjuder.

§ 5 Integration av döva som flyttat till Finland (fortsättning på diskussionen 12.5.2023)

På mötet den 12 maj beslöt nämnden att bjuda in representanter för relevanta statliga myndigheter till höstens första möte för att diskutera hur döva invandrare beaktas i deras tjänster. Avsikten var därtill att bjuda in en representant från Finlands Dövas Förbund.

På grund av sekreterararbetets tidtabell kunde gäster inte bjudas in till mötet.

Beslut 1: Representanter för statliga myndigheter med ansvar för invandrarfrågor bjuds in till ettdera av mötena under våren 2024.

§ 6 Övriga ärenden

a) Vi minns en bortgången nämndmedlem.

Nämnden höll en tyst minut till minnet av Pirkko Johansson som nyligen gått bort. Pirkko var medlem i Teckenspråksnämnden under nio år, 2000–2009.

b) Nyheter från UBS ad hoc-grupp för teckenspråksfrågor

- Gruppen som inledde sitt arbete i februari 2023 har hittills sammanträtt tre gånger. Därtill har en mindre grupp som fokuserat på undervisningsmaterial, sammanträtt två gånger.
- Under våren sammanställdes ett förslag på produktion av undervisningsmaterial i finskt teckenspråk. Planen är primärt uppgjord med tanke på läroämnet *teckenspråk och litteratur*.
 - Inom småbarnspedagogik kan material som producerats inom VIKKE-projektet användas.
 - För grundskolan är planen att producera två materialhelheter, en för lågstadiet och en annan för högstadiet. Att producera årskurspecifikt material ansågs inte ändamålsenligt eftersom det kan finnas en stor variation i teckenspråkskunskaperna bland jämnåriga elever.
 - Niilo Mäki-institutet föreslogs som skapare och upprätthållare av inlärningsplattformen. Därtill kunde Teckenspråkiga bibliotekets publiceringsplattform användas på ett nytt sätt, såvida UKM som finansiär tillåter det (för närvarande får Teckenspråkiga biblioteket inte producera undervisningsmaterial).

- Då ad hoc-gruppen sammanträdde i september behandlades:
 - behovet av att uppdatera [lagen om småbarnspedagogik](#) och [lagen om grundläggande utbildning](#)
 - behovet av att uppdatera Utbildningsstyrelsens guider [Viittomakieliset oppilaat perusopetuksessa](#) och [Teckenspråkiga elever i grundskolan](#).
- c) Språkinstitutets nya forum för minoritetsspråk samlades 1.9.2023 (se Språkinstitutets nyheter på [finska](#) och [svenska](#)). Nämndmedlemmarna Sanna Paasonen och Lena Wenman samt sekreterarna Leena Savolainen och Maria Andersson-Koski deltog. Under forumet fanns följande språkgrupper representerade: samiska, romani, karelska, finskt teckenspråk och finlandssvenskt teckenspråk. Forumet inleddes med presentationer av respektive språkgrupps situation. Efter presentationerna följde en diskussion om hur minoritetsgrupperna kunde samarbeta för att nå det språkpolitiska programmets målsättningar. Teman som lyftes fram var distansundervisning, språkvård och Justitieministeriets juridiska utredning av grundlagens § 17 (Rätt till eget språk och egen kultur) som görs vid Joensuu universitet.
- d) Fler av Hirn-familjens gamla teckenspråksbilder har publicerats: "Mer av den över 100 år gamla värdefulla teckensamlingen finns nu i Suvi-ordboken", Finlands Dövas Förbunds nyhet [23.9.2023](#)

§ 7 Workshop om lätt teckenspråk

Den 29 november ordnar Teckenspråksnämnden en workshop om anpassat finskt och finlandssvenskt teckenspråk. Nämnden planerade workshopens upplägg, målsättning och målgrupp. Eftersom det är första gången ämnet behandlas mer omfattande i Finland var nämndens medlemmar ense om att de inbjudna deltagarna gärna får presentera flera olika perspektiv och institutioner. Vi enades också om att tillfället inleds med korta introducerande presentationer av en handfull personer som vidtalas på förhand. Efter presentationerna ges utrymme för diskussion. Sanna Paasonen och Mari Virtanen leder workshopen.

Beslut 2. Vi beslöt att dokumentera workshopen på video. Videodokumentationen behövs för Teckenspråksnämndens anteckningar men också med tanke på framtida forskning.

§ 8 Meddelanden

- a) Kultur- och jämställdhetsdepartementet i Norge har gett ut rapporten *Tegnspråk for livet — Forslag til en helhetlig politikk for norsk tegnspråk* (sv. Teckenspråk för livet – Förslag till en helhetspolitik för norskt teckenspråk), [NOU 2023: 20](#). Rapporten beskriver helhetssituationen för norskt teckenspråk och omfattar också

- åtgärdsförslag för att främja användningen av språket. Rapportens sammandrag finns också på [norskt teckenspråk](#).
- b) Janne Kankkonen och Leena Savolainen deltog i konferensen [Nordterm 14–15.6.2023](#) i Stockholm. På konferensen behandlades också svenskt teckenspråk i samband med presentationerna [Perspektiv från arbete med termlistor på svenskt teckenspråk](#) av Sebastian Embacher (Isof) och “Teckenspråkstolkars flerspråkiga terminologiarbete – med exempel från tolkens vardag” av Malin Tesfazion (Stockholms universitet).
 - c) Språkinstitutet har en ny blogg [Uhanalaisten puolella](#) (sv. på de hotades sida) som synliggör autoktona språk. Språkinstitutets ansvarsperson för minoritetsspråksärenden Lotta Jalava har bland annat uppmärksammat finlandssvenskt teckenspråk i blogginlägget [Vähemmistöjen vähemmistön kieltä elvyttämässä](#) (sv. Revitalisering av minoritetens minoritetsspråk).
 - d) Jalava, Lotta. [Kielipolitiikkaa vähemmistökielille](#) (sv. Språkpolitik för minoritetsspråken). *Kielikello* 3/2023.
 - e) Dövas och teckenspråkigas sannings- och försoningsprocess har fått en reservation på 900 000 euro i statsbudgeten. Se Finlands Dövas Förbunds nyhet [25.9.2023](#) (på finska).
 - f) Ikraftträdandet av den nya lagen om funktionshinderservice har skjutits upp till 1.1.2025. Se pressmeddelande Social- och hälsovårdsministeriet [29.9.2023](#). Allmän information om den nya lagen på [Social- och hälsovårdsministeriets sida](#).
 - g) Irja Seilola har i oktober utnämnts till undervisningsråd vid Utbildningsstyrelsens enhet för grundläggande utbildning och småbarnspedagogik.

§ 9 Följande möte

Nämnden håller ett kort möte före workshopen som äger rum samma dag 29.11.2023.

§ 10 Mötet avslutas

Ordförande avslutade mötet kl. 14.05.

Vid protokollet

Justerat av

Maria Andersson-Koski

Sanna Paasonen

Sekreterare

Ordförande